

**TÜRKMENISTANYŇ MEJLISINIŇ
DEPUTATLARYNYŇ, WELAÝAT, ETRAP, ŞÄHER
HALK MASLAHATLARYNYŇ WE GEŇEŞLERIŇ
AGZALARYNYŇ SAÝLAWLARY**

**DALAŞGÄRLERIŇ YNANYLAN
ADAMLARY ÜÇIN**

ÝATLAMA

TÜRKMENISTANYŇ MEJLISINIŇ DEPUTATLARYNYŇ,
WELAYAT, ETRAP, ŞÄHER HALK MASLAHATLARYNYŇ
WE GEŇEŞLERIŇ AGZALARYNYŇ
SAÝLAWLARY

DALAŞGÄRLERIŇ
YNANYLAN ADAMLARY ÜÇIN
ÝATLAMA

Aşgabat
Türkmen döwlet neşirýat gullugy
2023

**TÜRKMENISTANYŇ PREZIDENTI
SERDAR BERDIMUHAMEDOW**

TÜRKMENISTANYŇ DÖWLET TUGRASY

TÜRKMENISTANYŇ DÖWLET BAÝDAGY

TÜRKMENISTANYŇ DÖWLET SENASY

Janym gurban saňa, erkana ýurdum,
Mert pederleň ruhy bardyr köňülde.
Bitarap, garaşsyz topragyň nurdur,
Baýdagyň belentdir dünýäň öňünde.

Gaýtalama:

Halkyň guran Baky beýik binasy,
Berkarar döwletim, jigerim-janym.
Başlaryň täji sen, diller senasy,
Dünýä dursun, sen dur, Türkmenistanym!

Gardaşdyr tireler, amandyr iller,
Owal-ahyr birdir biziň ganymyz.
Harasatlar almaz, syndyrmaz siller,
Nesiller döş gerip gorar şanymyz.

Gaýtalama:

Halkyň guran Baky beýik binasy,
Berkarar döwletim, jigerim-janym.
Başlaryň täji sen, diller senasy,
Dünýä dursun, sen dur, Türkmenistanym!

GIRIŞ

Çuňňur hormatlanylýan Prezidentimiziň pähim-parasatly, demokratik başlangyçlarynyň baş maksady Türkmenistanda adam hukuklaryny hem-de azatlyklaryny goramak, abadançylygy, ýurdumyzyň depginli ösüşini üpjün etmek bolup durýar.

Garaşsyz, hemişelik Bitarap Türkmenistanda geçirilýän dürli görnüşli saýlawlar döwletimiziň we jemgyýetimiziň demokratik binýatlarynyň, milli däplere daýanyan hakyky halk häkimiýetlilik ýörelgeleriniň barha kämilleşýändiginiň aýdyň ýüze çykmanydyr. Döwletimiziň syýasy durnuklylygyny häsiýetlendirýän demokratik saýlawlarda biziň raýatlarymyzyň saýlamak we saýlanmak hukuklary milli kanunçylyga, halkara kadalaryna laýyklykda üpjün edilýär. Ýurdumyzda geçirilýän dürli derejeli saýlawlaryň demokratik ýörelgelere esaslanýandygynyň halkara derejesinde ykrar edilmegi-de munuň şeýledigini äşgär edýär.

Türkmenistanyň Konstitusiyasyna esaslanýan Türkmenistanyň Saýlaw kodeksi, beýleki kadalaşdyryjy hukuk namalary geçiriljek saýlawlaryň kanuny binýady bolup durýar.

Saýlawlaryň guramaçylykly geçirilmeginde saýlaw işlerine gatnaşyjylaryň amala aşyrylan işleriniň uly ähmiýeti bardyr. Dalaşgärleriň ynanylan adamlary hem saýlaw işlerine gatnaşyjylaryň biri bolmak bilen, olar öz ygtyýarlyklaryny Türkmenistanyň Saýlaw kodeksine laýyklykda amala aşyrmalydyrlar.

Dalaşgärleriň ynanylan adamlarynyň saýlaw möwsüminiň dowamynda kanuny hukuklaryndan peýdalanyp, öz öňlerinde

goýlan jogapkärçilige doly we dogry düşünmeklerine ýardam bermek maksady bilen, Türkmenistanda Saýlawlary we sala salşyklary geçirmek boýunça merkezi topar (mundan beýläk – Merkezi saýlaw topary) tarapyndan şu ýatlama taýýarlanylady.

Ýatlama bellige alnan dalaşgärleriň ynanylan adamlaryna saýlaw möwsümine gatnaşmak bilen bagly ygtyýarlyklaryny kesgitleýän we saýlawlar döwründe olaryň saýlaw hukuklaryny açyp görkezýän gözükdiriji çeşme bolup hyzmat eder.

I. UMUMY DÜZGÜNLER

1. Saýlaw ulgamynyň esaslary

1. Türkmenistanyň Konstitusiyasyna we Saýlaw kodeksine laýyklykda, Türkmenistanyň Mejlisiniň (mundan beýläk – Mejlis) deputatlarynyň, welaýat, welaýat hukukly şäher (mundan beýläk – welaýat), etrap, etrap hukukly şäher (mundan beýläk – etrap, şäher) halk maslahatlarynyň, Geňeşleriň agzalarynyň saýlawlary Türkmenistanyň raýatlary tarapyndan gizlin ses bermek arkaly ählumumy, deň, göni saýlaw hukugy we bäsleşik esasynda geçirilýär.

2. Mejlisiň deputatlarynyň, welaýat, etrap, şäher halk maslahatlarynyň we Geňeşleriň agzalarynyň saýlawlary (mundan beýläk – saýlawlar) bir mandatly saýlaw okruglary boýunça geçirilýär. Ýagny, degişli saýlawlar boýunça her bir saýlaw okrugyndan bir deputat ýa-da bir agza saýlanylýar.

3. Mejlisiň deputatlygyna, welaýat, etrap, şäher halk maslahatynyň we Geňeşiň agzalygyna dalaşgärleri hödürlemek aýanlyk we açyklyk, wagyz erkinligi başlangyçlarynda, ähli dalaşgärler üçin deň mümkinçiliklerde amala aşyrylýar.

2. Saýlawlary geçirmegiň ýörelgeleri

1. Saýlawlar ählumumydyr. Türkmenistanyň on sekiz ýaşy dolan raýatlarynyň saýlamaga gatnaşmaga hukugy bardyr.

2. Türkmenistanyň raýatlarynyň haýsy millete degişlidigine, teniniň reňkine, jynsyna, gelip çykyşyna, emläk hem wezipe ýagdaýyna, diline, dine garaýşyna, syýasy ygtykatyna, haýsy partiýa degişlidigine ýa-da hiç partiýa degişli däldigine garamazdan, olaryň saýlamaga, saýlanmaga bolan hukuklaryny göni ýa-da gytaklaýyn çäklendirmek gadagan edilýär.

3. Saýlawlara kazyýet tarapyndan kämillik ukyby ýok diýlip ykrar edilen raýatlar, azatlykdan mahrum ediliş ýerlerinde jeza

çekýän adamlar gatnaşmaýarlar. Beýleki halatlarda raýatlaryň saýlaw hukuklarynyň çäklendirilmegine ýol berilmeýär we Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenilen jogapkärçilige eltýär.

4. Türkmenistanyň raýatlary saýlawlara deň esaslarda gatnaşýarlar. Her bir saýlawçynyň bir sesi bardyr.

5. Saýlawlar göni saýlawlardyr. Mejlisiň deputatlary, we-laýat, etrap, şäher halk maslahatlarynyň we Geňeşleriň agzalary raýatlar tarapyndan gös-göni saýlanýlar.

6. Türkmenistanyň raýatlarynyň saýlawlara gatnaşmagy erkin we meýletindir.

7. Saýlawlarda ses bermek gizlidir. Saýlawçylaryň öz erkin beýan edişine gözegçilik etmäge ýol berilmeýär.

8. Saýlaw toparlary saýlawlara taýýarlyk görmek, olary geçirmek işlerini açyk we aýan amala aşyýarlar.

3. Saýlawlary geçirmegi üpjün etmek

1. Saýlawlara taýýarlyk görmegi we olary geçirmegi Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda döredilýän saýlaw toparlary üpjün edýärler.

2. Saýlawlara taýýarlyk görmekde we olary geçirmekde saýlaw toparlary öz ygtyýarlyklarynyň çäklerinde döwlet häkimiýet edaralaryndan we ýerli öz-özüňi dolandyryş edaralaryndan garaşsyzdyrlar.

3. Saýlaw toparlarynyň işine döwlet häkimiýet edaralarynyň we ýerli öz-özüňi dolandyryş edaralarynyň, syýasy partiýalaryň, jemgyýetçilik birleşikleriniň, edaralaryň, guramalaryň, kärhanalaryň, şeýle hem wezipeli adamlaryň hem-de raýatlaryň gatyşmagyna ýol berilmeýär.

II. SAÝLAW HUKUKLARYNYŇ KEPILLIKLERI

1. Saýlawlaryň guramaçylyk kepillikleri

Saýlawlaryň guramaçylyk kepillikleri saýlaw okruglaryny, saýlaw uçastoklaryny döretmek, ses berilýän jaýlary enjamlaşdyrmak, saýlawçylaryň sanawlaryny düzmek, dalaşgärleri hödürlemek, dalaşgärleri, synçylary, dalaşgäriň ynanylan adamlaryny, köpçülikleýin habar beriş serişdeleriniň wekillerini bellige almak, wagyz işlerini geçirmek, ses bermegi guramak we ses bermegiň jemlerini jemlemek boýunça saýlaw toparlary, döwlet edaralary, syýasy partiýalar, jemgyýetçilik birleşikleri, raýatlar toparlary tarapyndan amala aşyrylýan çärelerden, şeýle hem saýlawlary guramak bilen baglanyşykly gaýry işlerden ybaratdyr.

2. Saýlawlaryň habar kepillikleri

1. Saýlaw işleri aýanlyk we raýatlaryň giňden habarly edilmegi esasynda amala aşyrylýar.

2. Saýlawlaryň maglumat üpjünçiligi raýatlaryň öz erkini düşünjeli beýan etmegini, saýlawlaryň aýanlygyna ýardam etjek saýlawçylaryň habarly edilmegini we wagyz işleriniň geçirilmegini öz içine alýar.

3. Saýlaw işiniň aýanlygy we açyklygy dalaşgärleriň ynanylan adamlarynyň, synçylaryň, köpçülikleýin habar beriş serişdeleriniň wekilleriniň gatnaşmagy bilen üpjün edilýär.

4. Türkmenistanyň raýatlaryna saýlawlara taýýarlyk görmegiň we geçirmegiň meseleleri boýunça habar almak we ýaýratmak hukugy kepillendirilýär.

5. Şu maksat bilen saýlaw toparlary, döwlet edaralary, syýasy partiýalar we jemgyýetçilik birleşikleri, raýatlar köpçülikleýin habar beriş serişdelerini we habar ýetirmegiň beýleki umumy elýeter usullaryny peýdalanmak hukugyna eýedirler.

III. SAÝLAW TOPARLARY

Saýlawlary geçirmegi şu aşakdaky saýlaw toparlary gu-
raýarlar:

- 1) Merkezi saýlaw topary;
 - 2) welaýat, welaýat hukukly şäher saýlaw toparlary (mun-
dan beýläk – welaýat saýlaw topary);
 - 3) etrap, etrap hukukly şäher saýlaw toparlary (mundan
beýläk – etrap, şäher saýlaw toparlary);
 - 4) okrug saýlaw toparlary;
 - 5) etrapdaky şäherleriň, şäherçeleriň, geňeşlikleriň saýlaw
toparlary (mundan beýläk – geňeşlik saýlaw topary);
 - 6) uçastok saýlaw toparlary.
- Bu saýlaw toparlarynyň ygtyýarlyk möhleti baş ýyldyr.

IV. DALAŞGÄRIŇ YNANYLAN ADAMLARY

1. Dalaşgäriň ynanylan adamlaryny bellemek we bellige almak

1. Mejlisiň deputatlygyna, welaýat, etrap, şäher halk masla-
hatyna agzalyga her bir dalaşgäriň başe çenli, Geňeş agzalygyna
her bir dalaşgäriň bolsa üçe çenli ynanylan adamy bolup biler.
Olar saýlaw möwsümini geçirmekde dalaşgäre kömek berýärler,
onuň saýlanmagy ugrunda wagyz işini alyp barýarlar, döwlet
häkimiýet edaralary we ýerli öz-özüňi dolandyryş edaralary,
syýasy partiýalar, jemgyýetçilik birleşikleri, saýlawçylar bilen
özara gatnaşyklarynda, şeýle hem saýlaw toparlarynda onuň
bähbidini arayarlar.

Dalaşgär bellige alnandan soň, öz islegine görä, ynanylan
adamlaryny kesgitleýär we bellige almak üçin olar barada
degişli saýlaw toparyna habar (*habaryň nusgasy 13-nji sahypa-
da*) berýär.

(değişli saýlaw toparynyň ady)
saýlaw toparyna

(saýlawlaryň geçirilýän senesi we ady)
saýlawlary boýunça

(dolandyryş-çäk birliginiň ady)
_____-nji(y) saýlaw okrugynyň dalaşgäri _____

(dalaşgäriň ady, familiýasy)
tarapyndan

HABAR

Men öz bellän ynanylan adamlarym barada habar berýärim we olary aşakdaky sanawa laýyklykda bellige almagyňyzy haýyş edýärim.

T/b	Familiýasy, ady, atasynyň ady	Doglan ýyly	Işleýän ýeri we eýeleýän wezipesi

(goly)
« ____ » _____ 20 ____ ý.

Bellik: Dalaşgärleriň ynanylan adamlary baradaky maglumatlar olaryň pasportyndaky ýaly anyk görkezilýär hem-de geçen iki aýdan uzak bolmadyk möhletde düşülen 3 x 4 *sm* ölçegdäki 2 sany reňkli fotosuraty bilen degişli saýlaw toparyna berilýär.

Ynanylan adamlar bellige alnandan soň, olara *aşakdaky nusga laýyklykda* şahsyýetnama berilýär.

Dalaşgäriň ynanylan adamynyň şahsyýetnamasy

(geçirilýän saýlawlaryň senesi)		(geçirilýän saýlawlaryň ady)
ŞAHSYÝETNAMA № _____		
	(dolandyryş-çäk birliгинiň ady) ___nji(y) saýlaw okrugy boýunça dalaşgär	
	(dalaşgäriň familiýasy, ady, atasynyň ady) YNANYLAN ADAMY	

saýlaw toparynyň başlygy _____		
<small>M Ý. Şahsyýetnama saýlawlaryň netijeleri resmi taýdan çap edilen gününden gijäni ýitirjäre.</small>		
Berlen senesi: __. __. 20__ ý.		

Dalaşgärleriň ynanylan adamlary saýlaw döwri bilen baglanyşykly işleri alyp baranlarynda, olaryň ýanynda degişli şahsyýetnamasy bolmalydyr. Dalaşgäriň ynanylan adamy tarapyndan düzgün bozulmalara ýol berlen halatynda, degişli saýlaw topary onuň resmi taýdan bellige alynmagyny ýatyryp biler.

Dalaşgär saýlawlara çenli islendik wagt ynanylan adamlaryny çalyşmaga hukuklydyr. Ynanylan adam hem islendik wagt öz ygtyýarlyklaryny tabşyryp biler.

Saýlaw toparynyň agzasy ynanylan adam bolup bilmez.

Türkmenistanyň Saýlaw kodeksine laýyklykda, dalaşgärleriň ynanylan adamlarynyň ygtyýarlyklary olaryň bellige alnan gününden başlanýar we saýlawlaryň jemi jemlenilenden soň tamamlanýar.

2. Dalaşgäriň ynanylan adamlarynyň ygtyýarlyklary

Dalaşgärleriň ynanylan adamlary:

– syýasy partiýalaryň, jemgyýetçilik birleşikleriniň, raýat-laryň toparlarynyň wekilleri, dalaşgärler, synçylar, saýlawçylar bilen duşuşmaga;

– saýlawlara taýýarlyk görlüşine we olaryň geçirilişine, Türkmenistanyň Saýlaw kodeksiniň berjaý edilişine syn etmäge;

– Türkmenistanyň saýlaw kanunçylygy, saýlawlara taýýar-lyk görlüşi we olaryň geçirilişi barada öz pikirini aýtmaga;

– dalaşgärleriň saýlawçylar bilen duşuşyklarynda bolmaga;

– saýlawçylaryň sanawynyň düzülişine syn etmäge hem-de sanaw bilen tanyşmaga;

– saýlaw toparlarynyň mejlislerinde bolmaga;

– saýlaw gutulary möhürlenilende bolmaga, öňünden ses berlişine, ses berilýän jaýdan daşarda ses berlişine, saýlawlar günü saýlaw uçastogynda ses berlişine syn etmäge;

– saýlaw býulletenleriniň berlişine syn etmäge;

– sesleriň sanalyşynda doldurylan ýa-da doldurylmadyk is-lendik saýlaw býulletenine, şeýle hem saýlaw topary tarapyndan ses bermegiň jemleri hakyndaky teswirnamanyň we beýleki resminamalaryň düzülişine syn etmäge;

– sesleriň, berlen saýlaw býulletenleriniň, hakyky däl diýlip hasap edilen saýlaw býulletenleriniň, ulanylmaz ýaly edilen saýlaw býulletenleriniň sanalyşyna syn etmäge;

– saýlaw toparlarynyň ses bermegiň jemleri baradaky tes-wirnamalary we ol teswirnamalara goşulan resminamalar bilen tanyşmaga;

– saýlaw toparynyň teswirnamasynyň tassyklanylýan nus-gasyny almaga hukuklydyrlar.

Dalaşgärleriň ynanylan adamlarynyň kanun tarapyndan gadagan edilmedik görnüşlerde we usullarda saýlawçylary saý-

lawlara işjeň gatnaşmaga ündeýän wagyz işlerini geçirmäge, dalaşgärleriň saýlawlaryň öň ýanyndaky maksatnamalaryny, olaryň syýasy, iş başarjaňlyk, şahsy sypatlaryny mejlislerde, ýygnaklarda, köpçülikleýin habar beriş serişdelerinde erkin we hemme taraplaýyn ara alyp maslahatlaşmaga hukuklary bardyr.

Dalaşgärleriň ynanylan adamlarynyň:

- saýlaw býulletenini bermäge;
- saýlawçylaryň ýerine saýlaw býulletenini doldurmaga;
- ses bermegiň gizlinligini bozýan hereketleri etmäge;
- saýlaw býulletenleriniň sanalyşyna gatnaşmaga;
- saýlaw toparlarynyň işine päsgel berýän hereketleri etmäge hukugy ýokdur.

Dalaşgärlere, olaryň ýakyn garyndaşlaryna, dalaşgärleriň ynanylan adamlaryna saýlawlaryň bellenilen pursadyndan saýlawçylara pul serişdelerini tölemek, sowgatlary we beýleki maddy gymmatlyklary bermek, harytlary ýeňillikli bahalardan satmak, wagyz häsiýetli çap maglumatlaryndan başga islendik harytlary tölegsiz ýaýratmak, şeýle hem muzdsuz ýa-da ýeňillikli şertlerde haýsydyr bir hyzmatlary etmek gadagandyr.

Şeýle-de saýlawlaryň bellenilen pursadyndan saýlawlaryň netijeleriniň çap edilen pursadyna çenli haýyr-sahawat işi bilen meşgullanmaga hukuklary ýokdur.

V. SAÝLAWLARYŇ MAGLUMAT ÜPJÜNÇILIGI

1. Saýlawçylaryň habarly edilmegi

Saýlawlaryň maglumat üpjünçiligi saýlawçylary habarly etmegi we wagyz işlerini öz içine alýar.

Saýlawçylary habarly etmegi Türkmenistanyň Saýlaw kodeksine we Türkmenistanyň beýleki kadalaşdyryjy hukuk namalaryna laýyklykda, saýlaw toparlary, döwlet häkimiýet edaralary, ýerli öz-özüňi dolandyryş edaralary, köpçülikleýin habar beriş serişdeleri, ýuridik we fiziki şahslar amala aşyrýarlar.

Köpçülikleýin habar beriş serişdelerinde ýerleşdirilýän ýa-da beýleki usullar bilen ýaýradylýan habarlaýyn maglumatlaryň mazmuny dogruçyl, hakyky bolmalydyr, dalaşgärleriň deňligini bozmaly däldir, olarda haýsydyr bir dalaşgär ileri tutulmaly däldir.

Saýlawlar geçirilende syýasy partiýalara, jemgyýetçilik birleşiklerine, Türkmenistanyň raýatlaryna, dalaşgärlere, dalaşgärleriň ynanylan adamlaryna Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda wagyz işlerini erkin geçirmek üpjün edilýär.

Saýlaw möwsümi döwründe amala aşyrylýan şu işler wagyz işleri hökmünde ykrar edilýär:

- 1) ol ýa-da beýleki dalaşgäre ses bermäge çagyryşlar;
- 2) dalaşgäri saýlamagyň mümkin bolan netijelerini beýan etmek;
- 3) dalaşgärleriň haýsydyr biri barada hakyky maglumatly habarlary ýaýratmak.

2. Wagyz işleriniň geçirilmegi

Saýlawlar geçirilende wagyz işleri şu görnüşlerde amala aşyrylyp bilner:

- 1) köpçülikleýin habar beriş serişdeleri arkaly;
- 2) köpçülikleýin çäreleri (saýlawçylar bilen ýygnaqlary we duşuşyklary, açyk çekişmeleri we ara alyp maslahatlaşmalary) geçirmek bilen;
- 3) wagyz maglumatlaryny çykarmak we ýaýratmak bilen;
- 4) kanun tarapyndan gadagan edilmedik beýleki görnüşlerde.

Dalaşgär köpçülikleýin habar beriş serişdeleri arkaly wagyz işlerini geçirmegiň görnüşini we häsiýetini özbaşdak kesgitlemäge hukuklydyr.

Wagyz işleri dalaşgäriň bellige alnan gününden başlanýar we saýlawlaryň geçiriljek gününden bir gün öň bes edilýär.

Dalaşgärleriň döwlet teleradio ýaýlymlarynda tölegsiz tertipde ýaýlym wagtynyň berilmegine hukuklary bardyr.

Eger-de, dalaşgär esasly sebäplere görä bilelikde geçirilýän wagyz işlerine gatnaşyp bilmese, onda bilelikde geçirilýän wagyz işlerine gatnaşmadyk beýleki dalaşgärler bilen bir hatarda özüne degişli ýaýlym wagtyny peýdalanmaga haýyş etmäge hukugy bardyr.

Görkezilen tölegsiz tertipdäki ýaýlym wagty dalaşgärleriň arasynda deň şertlerde paýlanylýar.

Dalaşgäriň özüne berlen tölegsiz tertipdäki ýaýlym wagtyny beýleki dalaşgärleriň tarapyna wagyz işlerini geçirmek üçin peýdalanmaga hukugy ýokdur.

Teleradio ýaýlymlarynda bilelikde guralýan wagyz işlerine dalaşgärleriň diňe özleri gatnaşyp bilerler. Bilelikde geçirilýän wagyz işlerine gatnaşmaktan ýüz döndermegi dalaşgäre tölegsiz tertipde berilýän ýaýlym wagtynyň möçberiniň artmagyna getirmeyär.

Döwlet häkimiýet edaralary we ýerli öz-özüňi dolandyryş edaralary tarapyndan resmi habarlary we maglumatlary, kadalaşdyryjy hukuk we beýleki namalary çap etmek üçin döredilen döwürleýin metbugat neşirlerinden beýleki neşirler dalaşgärler tarapyndan hödürlenilýän maglumatlar üçin deň şertlerde tölegsiz tertipdäki çap meýdanyny bölüp bermelidir.

Saýlawlaryň maglumat üpjünçiligi baradaky beýleki düzgünler Türkmenistanyň Saýlaw kodeksiniň IX bölümünde giňişleýin beýan edilýär.

VI. SAÝLAWLARYŇ JEMINI KESGITLEMEK WE YGLAN ETMEK

1. Saýlawlarda saýlaw okruglary (okrugy) boýunça saýlawlaryň jemini uçastok saýlaw toparlarynyň teswirnamalarynyň esasynda degişli welaýatyň, etrabyň, şäheriň, okrugyň, geňeşligiň saýlaw topary öz mejlisinde kesgitleýär.

2. Saýlawlarda degişli saýlaw topary her saýlaw okrugy boýunça, saýlawlaryň netijesi hakynda teswirnama düzýär, oňa saýlaw toparynyň başlygy, başlygynyň orunbasary, kätibi we agzalary gol çekýärler.

3. Saýlawlarda ses bermäge gatnaşan saýlawçylaryň sesleriniň ýarysyndan köpüsini alan dalaşgär saýlanylýan diýlip hasap edilýär.

4. Degişli saýlaw topary saýlawlaryň jemi baradaky habary saýlawlar gününden soň ýedi günden gijä goýman köpçülikleýin habar beriş serişdelerinde resmi taýdan çap edýär.

5. Saýlawlaryň jemi baradaky habarda saýlaw okrugy boýunça saýlawçylaryň sanawyna girizilen saýlawçylaryň umumy sany; ses bermäge gatnaşan saýlawçylaryň sany; her bir dalaşgäriň tarapyna berlen sesleriň sany; hakyky däl diýlip ykrar edilen saýlaw býulletenleriniň sany; saýlanylýanlaryň familiýasy, ady, atasynyň ady, işleýän ýeri, wezipesi (käri) we ýaşayan ýeri görkezilýär.

VII. GAÝTADAN SES BERMEK WE GAÝTADAN SAÝLAWLARY GEÇIRMEK

1. Gaýtadan ses bermek

Eger saýlaw okrugy boýunça üç we şondan hem köp dalaşgär sese goýlup, olaryň hiç biri hem saýlanylmadyk bolsa, degişli saýlaw topary has köp ses alan dalaşgärleriň ikisi boýun-

ça okrugda umumy saýlawlardan soň iki hepdeden gijä goýman, gaýtadan ses bermegi geçirmek hakynda karar kabul edýär.

Kabul edilen karar hakynda uçastok saýlaw toparlary degişli saýlawçylary habarly edýärler.

Gaýtadan ses bermek Türkmenistanyň Saýlaw kodeksine laýyklykda geçirilýär.

Gaýtadan ses berlende, ses bermäge gatnaşan saýlawçylaryň seslerini beýleki dalaşgäre seredende köp alan dalaşgär saýlanylan diýlip hasap edilýär.

Eger-de dalaşgärleriň biri dürli sebäplere görä çykyp giden halatynda, galan dalaşgäre ses berilýär. Dalaşgär ses bermäge gatnaşan saýlawçylaryň sesleriniň ýarysyndan köpüsini alsa, ol saýlanylan diýlip hasap edilýär.

2. Gaýtadan saýlawlary geçirmek

Eger saýlawlarda saýlaw okrugynda sese goýlan dalaşgärler ikiden köp bolmasa we olaryň hiç biri hem saýlanylmadyk bolsa ýa-da saýlawlar hakyky däl diýlip ykrar edilen bolsa, ýa-da gaýtadan ses berilmegi kimiň saýlanylandygyny kesgitlemäge mümkinçilik bermedik bolsa, umumy saýlawlardan soň üç hepdeden gijä goýman, gaýtadan saýlawlary geçirmek bellenilýär.

Mejlisiň deputatlarynyň gaýtadan geçirilýän saýlawlary Mejlis tarapyndan bellenilýär.

Welaýat, etrap, şäher halk maslahatlarynyň agzalarynyň gaýtadan geçirilýän saýlawlary degişli welaýat, etrap, şäher saýlaw topary tarapyndan bellenilýär.

Geňeş agzalarynyň gaýtadan geçirilýän saýlawlary degişli geňeşligiň saýlaw topary tarapyndan bellenilýär.

Gaýtadan geçirilýän saýlawlar hakynda habar ilatyň dykgatyna ýetirilýär.

Gaýtadan saýlawlary uýastok saýlaw toparlarynyň täze düzüminiň geçirmegi baradaky karara gelnip bilner.

Gaýtadan saýlawlar umumy saýlawlary geçirmek üçin düzülen saýlawçylaryň sanawlary esasynda geçirilýär.

Gaýtadan geçirilýän saýlawlar umumy saýlawlardan soň üç aý möhletden gijä goýman, Türkmenistanyň Saýlaw kodeksine laýyklykda geçirilýär.

MAZMUNY

Giriş.....	7
I. Umumy düzgünler	9
1. Saýlaw ulgamynyň esaslary	9
2. Saýlawlary geçirmegiň ýörelgeleri	9
3. Saýlawlary geçirmegi üpjün etmek.....	10
II. Saýlaw hukuklarynyň kepillikleri	11
1. Saýlawlaryň guramaçylyk kepillikleri	11
2. Saýlawlaryň habar kepillikleri	11
III. Saýlaw toparlary	12
IV. Dalaşgäriň ynanylan adamlary	12
1. Dalaşgäriň ynanylan adamlaryny bellemek we bellige almak..	12
2. Dalaşgäriň ynanylan adamlarynyň ygtyýarlyklary	15
V. Saýlawlaryň maglumat üpjünçiligi	16
1. Saýlawçylaryň habarly edilmegi.....	16
2. Wagyz işleriniň geçirilmegi	17
VI. Saýlawlaryň jemini kesgitlemek we ygılan etmek	19
VII. Gaýtadan ses bermek we gaýtadan saýlawlary geçirmek.....	19
1. Gaýtadan ses bermek	19
2. Gaýtadan saýlawlary geçirmek.....	20

TÜRKMENISTANYŇ MEJLISINIŇ DEPUTATLARYNYŇ,
WELAYAT, ETRAP, ŞÄHER HALK MASLAHATLARYNYŇ
WE GEŇEŞLERIŇ AGZALARYNYŇ
SAÝLAWLARY

DALAŞGÄRLERIŇ YNANYLAN
ADAMLARY ÜÇIN

ÝATLAMA

Redaktor	<i>O. Ataýewa</i>
Surat redaktory	<i>O. Çerkezowa</i>
Teh. redaktor	<i>O. Nurýagdyýewa</i>
Kompýuter bezegi	<i>T. Aşyrmämmedowa</i>

TDKP №68, 2023

Çap etmäge rugsat edildi 27.01.2023.
Ölçeği 60x84 $\frac{1}{16}$, Edebi garniturasy.
Şertli çap listi 1,4. Şertli reňkli ottiski 3,75.
Hasap-neşir listi 1,08. Çap listi 1,5.
Sargyt 93. Sany 5000.

Türkmen döwlet neşirýat gullugy.
744000. Aşgabat, Garaşsyzlyk şaýoly, 100.

Türkmen döwlet neşirýat gullugynyň Metbugat merkezi.
744015. Aşgabat, 2127-nji (G. Gulyýew) köçe, 51/1.

